

PORADNIK PROJEKTOWANIA WIRTUALNYCH I HYBRYDOWYCH DEMONSTRACJI GOSPODARSTW ROLNYCH

Autorzy: Ellen Bulten, Delphine Neumeister i Laure Triste

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

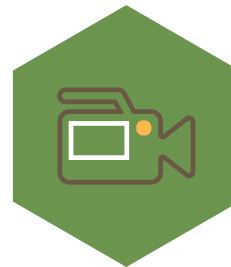
- 4 -

1 Określenie celu

- 5 -

2 Zaplecze techniczne

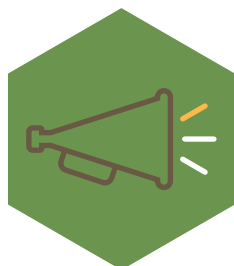
- 9 -

3 Przygotowanie treści

- 13 -

4
Promowanie
wirtualnego wydarzenia
demonstracyjnego

- 20 -

5
Realizacja
wirtualnego wydarzenia
demonstracyjnego

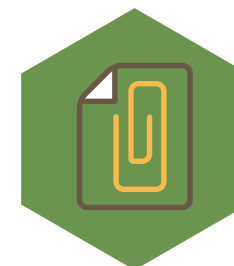
- 22 -

6
Ocena wirtualnych wydarzeń
demonstracyjnych i
działania następcze

- 25 -

7
Załącznik: Elementy
składowe wirtualnych
wydarzeń demonstracyjnych

- 28 -

Wprowadzenie

Wirtualne demonstracje stały się koniecznością podczas kryzysu związanego z COVID-19, ponieważ w wielu krajach obowiązywał zakaz organizacji fizycznych zgromadzeń. Jednakże rozległe doświadczenie zdobyte podczas organizacji wirtualnych demonstracji w tym okresie potwierdziło ich potencjał jako narzędzia umożliwiającego dotarcie do rolników i stymulującego wymianę wiedzy między nimi także w okresach nieobjętych ograniczeniami sanitarnymi.

Wirtualne wydarzenia demonstracyjne odbywają się za pośrednictwem sieci, bez żadnej fizycznej interakcji. Jednak wraz z rosnącą wiedzą techniczną wydarzenia demonstracyjne coraz częściej organizowane są w formie hybrydowej. Niektóre elementy hybrydowych wydarzeń demonstracyjnych odbywają się w rzeczywistości, a inne w sieci. W tabeli 1 podano definicje stacjonarnych, wirtualnych i hybrydowych wydarzeń demonstracyjnych.

Wydarzenia demonstracyjne koncentrują się na przedstawieniu i zrozumieniu innowacji w kontekście działającego gospodarstwa rolnego lub w środowisku lokalnym. Opierają się one na wymianie wiedzy między rolnikami lub między rolnikami a podmiotami wprowadzającymi

innowacje (np. doradcami, naukowcami, dostawcami). Zgodnie z filozofią FarmDemo opowiadamy się za wirtualnymi wydarzeniami demonstracyjnymi, które stymulują wymianę wiedzy między rolnikami i odpowiadają na ich potrzeby. Z tego powodu wirtualne wydarzenia demonstracyjne powinny odbywać się w określonym czasie i w określonej przestrzeni (wirtualnej), a także koncentrować się na wzajemnym uczeniu się i stawiać na pierwszym miejscu uczestnictwo rolników.

W niniejszym poradniku zawarto najważniejsze elementy, które należy wziąć pod uwagę, przygotowując, realizując i oceniając wirtualne wydarzenia demonstracyjne. Przedstawiono w nim 6 punktów, których należy przestrzegać przy projektowaniu wirtualnego wydarzenia demonstracyjnego, począwszy od jasno określonego celu, a skończywszy na ocenie i działaniach następczych. Poradnik zawiera konkretne wskazówki, sztuczki i inspiracje z praktyki oraz możliwości, które mogą pomóc w projektowaniu wirtualnego wydarzenia. Więcej narzędzi, informacji i inspiracji z praktyki można znaleźć w zestawie szkoleniowym FarmDemo (trainingkit.farmdemo.eu) oraz na kanale YouTube FarmDemo (www.youtube.com/c/farmdemo).

Tabela 1 Definicje stacjonarnych, wirtualnych i hybrydowych wydarzeń demonstracyjnych

Forma demonstracji	Definicja
Stacjonarne wydarzenie demonstracyjne	Uczestnicy i organizatorzy spotykają się twarzą w twarz w fizycznym miejscu. Wydarzenie demonstracyjne odbywa się w gospodarstwie rolnym, w szklarni, w stacji doświadczalnej itp.
Wirtualne wydarzenie demonstracyjne	Wydarzenie odbywa się online, a uczestnicy i organizatorzy spotykają się na platformie internetowej.
Hybrydowe wydarzenie demonstracyjne	Część wydarzenia odbywa się online, a część twarzą w twarz. Niektórzy uczestnicy i organizatorzy spotykają się na platformie internetowej, a inni (również) twarzą w twarz.

1

Określenie celu

Przystępując do organizacji wirtualnego wydarzenia demonstracyjnego, należy określić swoje cele, aby móc podjąć właściwe decyzje dotyczące jego organizacji i treści. Określając cele wydarzenia demonstracyjnego, należy sformułować jasne odpowiedzi na trzy następujące pytania:

1. Jaki jest powód organizacji wydarzenia demonstracyjnego?

Co ma ono na celu? Czy jego zamierzeniem jest informowanie, szkolenie, konsultacja, dyskusja, a może współpraca z innymi? Czy demonstracja wirtualna jest dobrym sposobem na osiągnięcie tego celu?

2. Do kogo ma być skierowane wydarzenie demonstracyjne?

Dobre rozeznanie w docelowej grupie uczestników i jej liczebności pomoże określić, w jaki sposób zorganizować wirtualną demonstrację. Należy wziąć pod uwagę: język, prawodawstwo regionalne, sektor, doświadczenie w danym temacie, umiejętności obsługi komputera, możliwości sprzętu i oprogramowania, przepustowość sieci. Jeśli chodzi o grupy docelowe, należy pamiętać, że wirtualne (lub hybrydowe) demonstracje najlepiej sprawdzają się w docieraniu do młodych ludzi, większego obszaru geograficznego (w tym międzynarodowego) oraz osób z małą ilością wolnego czasu lub mieszkających w odległych miejscach.

„Wirtualne wydarzenia demonstracyjne najlepiej sprawdzają się w docieraniu do młodych ludzi, dużego obszaru geograficznego i osób mieszkających w odległych miejscach”.

3. Co jest przedmiotem demonstracji?

Należy określić tematykę i ustalić, co dokładnie ma zostać zademonstrowane. Aby opisać to w szczegółowy sposób, można przeprowadzić analizę zadań. W ramach analizy zadań określa się zadania zawodowe, których mają nauczyć się uczestnicy lub które powinni doskonalić, a także wiedzę i umiejętności, które muszą rozwinąć lub wzmocnić, aby wykonywać te zadania w odpowiedni sposób (FAO, 2011).

Po udzieleniu odpowiedzi na te pytania można zastanowić się, jaka forma demonstracji (stacjonarna, wirtualna, hybrydowa) byłaby najbardziej odpowiednia dla danego wydarzenia, biorąc pod uwagę okoliczności (tabela 2).

Tabela 2 Preferowana forma demonstracji w konkretnych okolicznościach

DEMONSTRACJA STACJONARNA	DEMONSTRACJA WIRTUALNA	DEMONSTRACJA HYBRYDOWA
<ul style="list-style-type: none"> Doznania zmysłowe są kluczowe dla powodzenia demonstracji Celem jest promowanie wymiany partnerskiej i wykorzystanie dynamiki grupy Jednym z głównych celów jest wspieranie tworzenia sieci współpracy 	<ul style="list-style-type: none"> Grupa docelowa jest duża i zróżnicowana Grupa docelowa obejmuje szeroki obszar geograficzny Grupą docelową są młodzi rolnicy Zaproszeni zostaną zagraniczni prelegenci (mówiący w innych językach) Zmniejszenie kosztów podróży i lokalizacji Na wypadek ograniczeń sanitarnych 	<ul style="list-style-type: none"> Podobnie jak w przypadku demonstracji wirtualnych Korzystne rozwiązanie w przypadku, gdy przeprowadzenie demonstracji stacjonarnej nie jest możliwe, a chcemy zwiększyć interakcję w porównaniu z demonstracjami wirtualnymi i zapewnić uczestnikom namiastkę zmysłowych doznań

Tabela 3 Jak dostosować demonstrację wirtualną do obranych celów¹

Cel	Rola uczestnika w wyniku końcowym	Liczba uczestników	Dobre praktyki dotyczące interakcji podczas demonstracji
<p>Informowanie lub szkolenie szerokiego grona uczestników na temat polityki, decyzji, zagadnienia, innowacyjnej praktyki rolniczej, produktu, narzędzia lub usługi</p>	<p>Komunikacja i podejmowanie decyzji odbywa się głównie w jednym kierunku – od organizatora demonstracji do uczestników</p>	<p>5 – paręset</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udostępnianie dokumentów, prezentacji lub filmów (w czasie rzeczywistym) na dany temat • wykorzystanie funkcji czatu i ankiet do zaangażowania uczestników i zadawania pytań (w celu zrozumienia przez uczestników treści) • nagranie filmu wideo (uwzględniając przepustowość łącza uczestników) lub przygotowanie dokumentów, do których uczestnicy będą mogli sięgnąć po zakończeniu demonstracji
<p>Konsultacje z wybranymi uczestnikami na temat modyfikacji, rozwiązania, zagadnienia, polityki, innowacyjnej praktyki rolniczej, produktu, narzędzia lub usługi</p>	<p>Organizator demonstracji pyta o zdanie uczestników, a następnie decyduje, czy i w jaki sposób wykorzysta uzyskane informacje do podjęcia ostatecznych decyzji</p>	<p>5 – paręset</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie czatu i ankiety do uzyskania informacji od uczestników • wykorzystanie wirtualnej tablicy do zapisywania kluczowych zagadnień • sporządzanie notatek na żywo, aby uczestnicy widzieli, że ich wypowiedzi są brane pod uwagę
<p>Omówienie możliwości rozwiązania, opracowania (badań), realizacji badań, wdrożenia polityki z wybraną grupą uczestników i wykorzystanie tego do zmiany podejść</p>	<p>Organizator demonstracji wykorzystuje uzyskane od uczestników informacje do podejmowania decyzji</p>	<p>5 – 25</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczestnicy przedstawiają się • wykorzystanie kamer internetowych lub zdjęć uczestników podczas przedstawiania się • sporządzanie notatek na żywo, do których inne osoby mogą dopisywać swoje • współpraca nad udostępnionym dokumentem w czasie rzeczywistym • wykorzystanie ankiet w punktach decyzyjnych, aby pobudzić dyskusję
<p>Współpraca z wybranymi uczestnikami o wysokim stopniu wymiany wiedzy w celu wspólnego rozwiązywania problemów, rozstrzygnięcia, tworzenia wiedzy, opracowywania wytycznych, dokumentów lub dobrych praktyk</p>	<p>Wszyscy uczestnicy wnoszą równy wkład (uczestniczą na takich samych zasadach) w dyskusję i wspólnie tworzą produkt</p>	<p>5 – 12</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczestnicy przedstawiają się • wykorzystanie kamer internetowych lub zdjęć uczestników podczas przedstawiania się • podczas przedstawiania się wykorzystanie rozmów wideo w celu zwiększenia zaangażowania i obserwacji mowy ciała • współpraca nad udostępnionym dokumentem w czasie rzeczywistym • wykorzystanie czatu do rozpoczęcia dyskusji, a następnie skupienie się na kwestiach, które się powtarzają • zagwarantowanie, by każdy miał możliwość zabrania głosu w dyskusji • sporządzanie notatek na żywo, do których co najmniej jedna osoba może dopisywać swoje • udostępnianie przez uczestników filmów wideo (uwzględniając przepustowość łącza uczestników) i zdjęć pokazujących, jak realizują określoną praktykę

¹ Głównie na podstawie: <https://coast.noaa.gov/data/digitalcoast/pdf/facilitating-virtual-meetings.pdf>

ŚWIADECTWO PRZEJĘCIE KONTA NA INSTAGRAMIE

John Moriarty
Irlandia

John Moriarty jest trenerem irlandzkiego ośrodka NEFERTITI pracującym w Teagasc, który zorganizował dla młodzieży wydarzenie polegające na przejęciu naszego konta na Instagramie.

„Zależało nam na dotarciu do młodych ludzi, ponieważ tematem przewodnim wydarzenia były opuszczone gospodarstwa mleczarskie oraz sposoby zaangażowania młodych ludzi w sektor mleczarski. (...) Doradzono nam, abyśmy spróbowali zadziałać w aplikacji TikTok, ale nie mieliśmy w niej grona obserwatorów. W czasie, gdy organizowaliśmy wydarzenie, konto Teagasc na Instagramie miało około 8 tysięcy obserwujących, a stronę śledziło wielu młodych ludzi”.

Wydarzenie było promowane w mediach społecznościowych za pośrednictwem wszystkich kanałów Teagasc (Facebook, Twitter, Instagram) oraz innych organizacji za pomocą ulotek przygotowanych przez zespół PR.

„Okolo 6 rano jeden z współpracujących z nami rolników opublikował pierwszy post, a na przestrzeni dnia kolejni zaczęli również zamieszczać zdjęcia i filmy rejestrujące wykonywane przez nich czynności. Niektórzy rolnicy przygotowywali posty z wyprzedzeniem, ale 75% postów było tworzone w ciągu dnia”.

Początkowo planowaliśmy umożliwić obserwującym przesłanie do rolników pytań, aby później mogli oni na nie odpowiedzieć. Jednak jeden z rolników otrzymał tak wiele pytań, że przeprowadziliśmy transmisję na żywo, aby móc udzielić odpowiedzi na wszystkie pytania.

„Liczba wyświetleń tego kanału rośnie po dziś dzień. Ponieważ wszystkie publikowane materiały są zapisywane w wyróżnionych relacjach na naszym instagramowym koncie, ludzie mogą obejrzeć je ponownie w dowolnym momencie”.

Podczas przejęcia naszego konta na Instagramie rolnicy korzystali z własnych telefonów komórkowych. Jeden z rolników potrzebował pomocy od Johna i jego kolegów w założeniu konta na Instagramie i zapoznaniu się z jego funkcjami, ale podczas samego wydarzenia nie miał już żadnych problemów.

„Było to wydarzenie o niskim budżecie. Na szczęście mogliśmy liczyć na pomoc ze strony zespołu PR. Rolnicy wzięli udział w projekcie z dużą chęcią i zaangażowaniem. W dowód uznania za poświęcony czas podarowaliśmy im bono o wartości 100 euro, który można wykorzystać w prawie wszystkich sklepach w Irlandii”.

NAJPRZYDATNIEJSZE WSKAZÓWKI OD JOHNA

Poznaj swoich odbiorców, aby wybrać odpowiednią platformę i konto do przejęcia.

Utwórz **grupę w aplikacji WhatsApp** dla zespołu organizatorów demonstracji, aby móc przeciwdziałać nagrywanie filmów i zdjęć oraz przekazać informacje zwrotne przed wydarzeniem.

Koniecznym jest przygotować **zestaw zasad** dla osób przejmujących oficjalne konto w mediach społecznościowych.

Wybierz **zaangażowanego rolnika z zapalem do pracy, który swobodnie** korzysta z mediów społecznościowych.

2 Zaplecze techniczne

POZNANIE SWOICH OGRANICZEŃ

Istnieje wiele możliwości zorganizowania wirtualnego wydarzenia demonstracyjnego, dlatego ważne jest, aby najpierw rozważyć ograniczenia dotyczące grupy docelowej, technologii i aspektów organizacyjnych.

W porównaniu ze stacjonarnymi wydarzeniami demonstracyjnymi w przypadku wirtualnego środowiska mamy do czynienia z nowymi wyzwaniami i ograniczeniami. Ograniczenia te dotyczą głównie 1) kwestii technicznych oraz 2) moderowania interakcji i wymiany. W tabeli 4 podsumowano ograniczenia wirtualnych środowisk demonstracyjnych i praktyczne wskazówki, jak sobie z nimi radzić.

„Bardzo ważne jest, aby uprzednio dokładnie przetestować i przećwiczyć wirtualne wydarzenie demonstracyjne”.

Lista kontrolna do oceny ograniczeń wydarzenia

Grupa docelowa

- ✓ Liczba uczestników (np. małe lub duże grupy)
- ✓ Rodzaj uczestników (np. młodzi, zdalni itp.)
- ✓ Wygoda korzystania z kanałów i platformy do przekazywania treści
- ✓ Ilość czasu, jakim dysponują
- ✓ Umiejętności korzystania z komputera

Technologia

- ✓ Możliwości sprzętu i oprogramowania
- ✓ Przepustowość sieci
- ✓ Licencje na platformy i narzędzia

Organizacja

- ✓ Dostępny budżet
- ✓ Dostępny czas

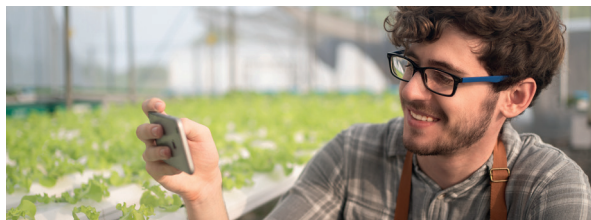
Tabela 4 Praktyczne wskazówki, jak radzić sobie z ograniczeniami wirtualnych demonstracji

RODZAJ OGRANICZENIA WIRTUALNYCH DEMONSTRACJI	PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI
<p>Trudności techniczne</p> <p>Spowodowane głównie słabymi łączami internetowymi lub niską przepustowością sieci, ograniczające możliwości wykorzystania materiałów wideo lub narzędzi do interakcji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przetestuj i przećwicz wcześniej całe wydarzenie demonstracyjne przy użyciu różnych urządzeń i przeglądarek • Sprawdź możliwości platformy i zweryfikuj konieczność zakupu licencji • Miej na względzie przepustowość łącza i w razie potrzeby dostosuj wielkość plików (także wideo) • Utwórz zespół techniczny, który będzie służył pomocą przed i podczas demonstracji • Jeśli znajdujesz się w pomieszczeniu, podłącz komputer do Internetu za pomocą kabla ethernetowego
<p>Trudności w interakcji i wymianie zdań</p> <p>Spowodowane głównie brakiem bezpośrednich interakcji, faktem, że w danym momencie może mówić tylko jedna osoba, a także niechęcią ludzi do wypowiadania się w środowisku wirtualnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpocznij demonstrację od ćwiczenia na przełamanie lodów • Zachęcaj do wymiany informacji za pomocą funkcji czatu • Wykorzystaj podział na grupy do wymiany informacji w mniejszych grupach • Podziel role między organizatorów i wyznacz osobę do nadzorowania czatu oraz mediatora do prowadzenia dyskusji i płynnej wymiany informacji.

WYBÓR PLATFORMY

Rodzaj elementów składowych, które chcemy wykorzystać w ramach swojego wydarzenia demonstracyjnego, określa, jakiej platformy hostingowej będziesz potrzebować. Działa to też w drugą stronę – platforma, której użyjemy, decyduje o tym, jakie elementy składowe możemy wykorzystać podczas wydarzenia demonstracyjnego. Nie wszystkie platformy będą na ten przykład tak samo funkcjonalne, jeśli chodzi o organizację farminarium (webinarium o tematyce rolniczej). Każda platforma ma swój potencjał i swoje ograniczenia. Często używane platformy to: Microsoft Teams, Zoom, Gotomeeting, Jitsi meeting, Cisco WebEx. W wielu przypadkach w danej organizacji korzysta się już z określonych platform lub za nie płaci. Warto więc zasięgnąć wiedzy na ten temat u swoich współpracowników. Wybierając platformę, należy również pamiętać o swoich odbiorcach. Jeśli demonstracja ma być skierowana do młodych ludzi, dobrym rozwiązaniem może być wykorzystanie na przykład platformy społecznościowej, takiej jak Instagram lub TikTok. W razie braku doświadczenia z daną platformą zaleca się skorzystanie z platformy, która jest nam już znana (np. z wcześniejszego użytku we własnej organizacji).

Oto linki do recenzji oprogramowania do obsługi webinarów: http://en.wikipedia.org/wiki/Comparison_of_web_conferencing_software oraz www.growthmarketingpro.com/best-webinar-software

ŚWIADECTWO WYDARZENIE NA ŻYWO NA FACEBOOKU

Alizée Chouteau
Francja

Alizée Chouteau jest trenerką francuskiego ośrodka NEFER-TITI pracującą we Francuskim Instytucie Zwierząt Gospodarskich, która w 2021 roku zorganizowała wydarzenie na żywo na Facebooku. Wydarzenie to wydawało się być dobrą opcją na dotarcie do osób, które mają mało wolnego czasu w ciągu dnia i nie mogą fizycznie pojawić się na wydarzeniu.

„W różnych sieciach, które śledzę w mediach społecznościowych, pojawiało się powracające pytanie dotyczące treści kursu dla osób dorosłych (w języku francuskim BPREA), którego celem jest przekwalifikowanie się na hodowcę. Dlatego zdecydowaliśmy się poruszyć na naszym wydarzeniu na żywo właśnie tę tematykę”.

Do zorganizowania wydarzenia demonstracyjnego wybrali Facebooka, ze względu na łatwą dostępność i bezpłatność tej platformy. Po drodze wystąpiły jednak pewne trudności. Jeden z prelegentów miał trudności z nawiązaniem połączenia, natomiast inne wydarzenie trzeba było odwołać, ponieważ podczas jego trwania awarii uległa platforma Facebook Live Event. Było to stresujące i rozczarowujące zarówno dla organizatorów, jak i dla uczestników.

„Facebook jest bardzo łatwo dostępną platformą, która nie wymaga rejestracji, podawania kodu ani hasła, a ponadto jest naprawdę łatwa do śledzenia. (...) Pierwsze pół godziny spędziłam na próbie nawiązaniu kontaktu z trzecim prelegentem, który powinien był dołączyć do wydarzenia, ale miał problemy z nawiązaniem połączenia – bez skutku”.

Promocja odbywała się za pośrednictwem mediów społecznościowych. Alizée zamieściła te informacje na stronie in-

ternetowej organizacji „Devenir éleveur”, która promuje zawód rolnika, ale także na grupach poświęconych rolnictwu, które były zainteresowane tematem wydarzenia. W wydarzeniu wzięło udział około 15 uczestników.

Dwóch (zamiast trzech, jak planowano) prelegentów wyjaśniło cele i treść kursu szkoleniowego dla osób dorosłych na temat przekwalifikowania. Alizée zajęła się moderacją czatu.

„Platforma Facebook live oferuje możliwość wyróżnienia tego, co jest wyświetlane na ekranie (mówcy, czat, filmy itp.), co było bardzo wygodnym rozwiązaniem. Na czacie uczestnicy zadawali pytania. Przygotowałam wcześniej kilka pytań pomocniczych na wypadek, gdyby uczestnicy nie byli zbyt aktywni, ale nie musiałam po nie sięgać”.

NAJPRZYDATNIEJSZE WSKAZÓWKI OD ALIZÉE

Przetestuj platformę przed wydarzeniem i jeszcze raz w dniu, w którym ma się ono odbyć.

Promuj wydarzenie w grupach, które zajmują się tematyką danej demonstracji i wśród jej odbiorców docelowych z dużym wyprzedzeniem. Ze względu na mnogość webinarów i wydarzeń online, aby przyciągnąć ludzi na swoje wydarzenie, trzeba wykazać się proaktywną postawą.

ŚWIADECTWO WIRTUALNE WYDARZENIE DEMONSTRACYJNE DLA DORADCÓW

Marie Wesselink
Niderlandy

Marie Wesselink zajmuje się badaniem gleby i systemów rolniczych w ośrodku Wageningen University & Research i jest trenerem ośrodka NEFERTITI w Niderlandach. Na prośbę zewnętrznej organizacji doradczej zorganizowała wirtualną demonstrację na temat planów nawożenia.

„Zaproszono mnie w roli specjalisty w celu wyjaśnienia, jak stworzyć plan nawożenia, i podzielenia się wynikami badań. Jak wygląda plan nawożenia w różnych regionach? Jak można ograniczyć emisję azotu poprzez plany nawożenia? Pytanie było bardzo jasne, co ułatwiło nam opowiedzenie konkretnej historii”.

Organizacja doradcza przeprowadziła demonstrację za pośrednictwem aplikacji Microsoft Teams. Wzięło w niej udział 15 doradców. Wirtualna demonstracja była początkowo zaplanowana na półtorej godziny, ale dzięki zainteresowaniu uczestników potrwiała dłużej.

„Początkowo wirtualną demonstrację zaplanowaliśmy na półtorej godziny. Zaczęliśmy od wprowadzenia, podczas którego każdy przedstawił się, wykorzystując zdjęcia z galerii w swoim telefonie. To rozluźniło atmosferę i było dobrym sposobem na zapoznanie się. Następnie przez 20 minut prezentowałam wyniki badań. Celowo skróciłam prezentację, ponieważ spodziewaliśmy się, że będzie dużo pytań. Po zakończeniu prezentacji odbyła się otwarta dyskusja, najpierw ze mną jako prowadzącą, a później uczestnicy dyskutowali między sobą. (...)

Nawet po tym, gdy organizatorzy musieli udać się na kolejne spotkanie, uczestnicy pozostali na spotkaniu w MS Teams, aby kontynuować dyskusje. Podczas prezentacji uczestnicy wykorzystali czat do dyskusji i dzielenia się własnymi doświadczeniami. Wcześniej dyskutowaliśmy o tym, czy czat nie będzie nikogo rozpraszać. Ale ostatecznie te dyskusje były bardzo cenne, dlatego cieszę się, że go nie wyłączyliśmy”.

NAJPRZYDATNIEJSZE WSKAZÓWKI OD MARIE

Rozdziel role pomiędzy różne osoby, np. rozdziel role koordynatora, prezentera i moderatora pomiędzy trzy różne osoby.

Aby zwiększyć **budżet**, podczas dużych wirtualnych wydarzeń demonstracyjnych warto **emitować reklamy**. Firmy mogą wykupić czas w programie na emisję wcześniej nagranych reklam.

3 Przygotowanie treści

Istnieją różne rodzaje wydarzeń demonstracyjnych i to one często określają stopień możliwej interakcji.

Na przykład:

- webinarium umożliwia prowadzenie prezentacji online z możliwością interakcji między uczestnikami,
- webcast to transmisja na żywo fizycznego wydarzenia bez możliwości interakcji między uczestnikami,
- farminarium łączy demonstrację na żywo w terenie z możliwością interakcji między uczestnikami wirtualnymi.

CZAS TRWANIA WYDARZENIA

Opracowując program wydarzenia, należy wciąż pod uwagę jego czas trwania. Wydarzenie może potrwać od 30 minut do kilku godzin. Należy wziąć pod uwagę, że podczas demonstracji online trudniej jest utrzymać koncentrację przez dłuższy czas niż podczas demonstracji stacjonarnej. Dobrze jest więc ograniczyć czas trwania wydarzenia lub zapewnić odpowiednią ilość interakcji i przerwy między poszczególnymi punktami programu. Odpowiednim czasem trwania dla wydarzenia wirtualnego jest 60–90 minut². W wielu przypadkach kilka krótszych wydarzeń demonstracyjnych sprawdzi się lepiej niż jedno długie³. W przypadku hybrydowych wydarzeń demonstracyjnych można pomyśleć o połączeniu prezentacji lub demonstracji online z indywidualnymi lub grupowymi ćwiczeniami offline na zasadzie burzy mózgów.

„Podczas demonstracji online trudniej jest utrzymać koncentrację przez dłuższy czas niż podczas demonstracji stacjonarnej”.

² https://www.unicef.org/knowledge-exchange/files/Webinar_production.pdf
³ <https://coast.noaa.gov/data/digitalcoast/pdf/facilitating-virtual-meetings.pdf>

SCENARIUSZ WIRTUALNYCH LUB HYBRYDOWYCH WYDARZEŃ DEMONSTRACYJNYCH

Scenariusz wirtualnego lub hybrydowego wydarzenia demonstracyjnego powinien zawierać następujące elementy:

- **Powitanie i wprowadzenie**
- **Świadectwo lub demonstracja**
- **Moderowana dyskusja**
- **Podsumowanie i działania następcze**

Dla każdego z tych czterech elementów możliwe jest wybranie spośród wielu opcji. Te różne opcje nazywamy potencjalnymi elementami składowymi wydarzenia demonstracyjnego. Szczegółowy opis najczęściej stosowanych elementów składowych wirtualnych wydarzeń demonstracyjnych znajduje się w Załączniku na końcu niniejszej broszury.

„Program wirtualnego wydarzenia demonstracyjnego powinien obejmować powitanie/wprowadzenie, świadectwo/demonstrację, moderowaną dyskusję, podsumowanie i działania następcze”.

Powitanie i wprowadzenie

W przypadku demonstracji wirtualnych odpowiednie wprowadzenie i powitanie uczestników może być jeszcze ważniejsze niż w przypadku demonstracji stacjonarnych, ponieważ wymiana nieformalna jest bardzo ograniczona. Zapoznanie ze sobą uczestników w środowisku wirtualnym wymaga zatem bardziej ukierunkowanego poprowadzenia. Jednym ze sposobów na to jest przeprowadzenie ćwiczenia na przełamanie lodów, które świetnie sprawdza się w środowisku wirtualnym. Sposobem na zapoznanie uczestników ze sobą nawzajem, jak i z tematyką, jest wykorzystanie narzędzi do przeprowadzania ankiet, takich jak Mentimeter, Kahoot czy Slido, aby na początku wirtualnego wydarzenia demonstracyjnego zapytać o wszelkie opinie lub sugestie. Można również poprosić uczestników o przedstawienie się za pomocą zdjęcia lub obiektu. Więcej inspiracji na temat sposobów rozluźnienia atmosfery podczas wydarzeń wirtualnych można znaleźć tutaj: www.sessionlab.com/blog/online-energizers/#warm-up-online-energizers

Do powitania i wprowadzenia można wykorzystać następujące elementy składowe (więcej informacji w [Załączniku](#)):

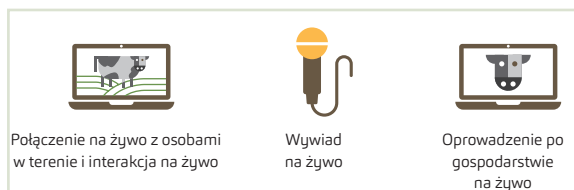
Świadczenie/demonstracja z elementami wizualnymi

Głównym elementem każdego wydarzenia demonstracyjnego jest pewnego rodzaju prezentacja wizualna zawierająca świadectwo lub demonstrację danej praktyki, metody lub techniki. Może to być film wideo (stary lub nowy), zdjęcia, świadectwo rolnika, prezentacja w programie PowerPoint z przedstawieniem wyników badań, transmisja na żywo, symulacje, wirtualna rzeczywistość itp. Jedną z zalet środowiska wirtualnego jest możliwość wcześniejszego przygotowania niektórych elementów demonstracji, np. poprzez nagranie filmów, wywiadów lub prezentacji. Ze względu na to w przypadku demonstracji wirtualnej może to wymagać więcej czasu i przygotowań niż w przypadku demonstracji stacjonarnej. Oczywiście prezentacje mogą być też prowadzone w czasie rzeczywistym, co jest wskazane, jeśli chcemy zachęcić uczestników do zadawania pytań podczas samej prezentacji.

Do przedstawienia świadectw i demonstracji z elementami wizualnymi można wykorzystać następujące elementy składowe (więcej informacji w [Załączniku](#)):

DEMONSTRACJA HYBRYDOWA

Świadczenia i demonstracje wizualne dobrze nadają się do wykorzystania podczas fizycznej części demonstracji hybrydowych. Można na przykład połączyć się na żywo z gospodarstwem rolnym, w którym rolnik demonstruje na polu jakąś praktykę lub technikę, albo ze studium, w którym można przeprowadzić wywiad z doradcą.

Najczęściej używanymi formatami są prawdopodobnie filmy wideo i prezentacje w programie PowerPoint:

Filmy wideo

Filmy wideo i świadectwa mogą być lepszą opcją dla wirtualnych demonstracji niż prezentacje w programie PowerPoint, ponieważ bardziej nawiązują do rzeczywistej praktyki. W razie chęci pokazania filmu za pomocą funkcji współdzielenia ekranu na platformie należy uprzednio dowiedzieć się, jak udostępnić publiczności dźwięk ze swojego komputera. Jeśli nakręcenie nowego filmu jest trudne lub nie ma na to budżetu, można zdecydować się na wyświetlenie starych filmów, które już nakręcono na aktualny temat. Wskazówki, jak nakręcić dobry film wideo, można znaleźć poniżej:

- Nagrania z webinarium i wytyczne opracowane przez Thomasa Alföldi: nefertiti-h2020.eu/webinar
- Poradnik dla rolników dotyczący tworzenia filmów i zdjęć (opracowany przez Johna Slaterra w imieniu Dairy New Zealand): www.dairynz.co.nz/media/5791453/dairynz-picture-this-guide.pdf

- Wskazówki dotyczące tworzenia filmów wideo o produktach: www.youtube.com/watch?v=QfepQljiIIRA
- Jak w jeden dzień stworzyć film wideo w koncepcji whiteboard animation: www.youtube.com/watch?v=4nE6MciaRjo
- Jak przekonwertować prezentację w programie PowerPoint na film wideo: www.youtube.com/watch?v=D8JV3w4TOVw
- Jak zrobić animowany film wideo w programie PowerPoint: www.youtube.com/watch?v=OU5vyHaCCXg i www.youtube.com/watch?v=X1io7tFR6jl

Prezentacje

Prezentacje online różnią się od prezentacji na żywo tym, że uczestnicy łatwiej się rozpraszają, a poza tym mówi się raczej do kamery niż do fizycznej publiczności. Dlatego też ważne jest, aby opowiedzieć historię, która zapadnie uczestnikom w pamięć. Aby to osiągnąć, wystarczy przestrzegać trzech złotych zasad⁴:

- Niech ma swój plan: dobrze przemyślaną strukturę, która pomoże w odpowiednim opowiedzeniu całej historii
- Niech absorbuje słuchaczy do samego końca: spraw, aby wybrzmiała, nagradzaj słuchaczy za ich uwagę, oferując im cenne spostrzeżenia, dąż do uzyskania efektu „wow”, po każdym kroku podsumowuj go, regularnie zadawaj pytania.
- Niech będzie jak najkrótsza: skup się na najważniejszych kwestiach i odwołuj się do dodatkowych informacji lub podziel prezentację na krótsze fragmenty, które będą przeplatane interaktywnymi momentami.

⁴ <https://thefloorisours.be/en/presenting-online/online-presentations-follow-their-own-set-of-rules/>

Moderowana dyskusja

Moderowana dyskusja jest potrzebna, aby zwiększyć potencjał wymiany doświadczeń między uczestnikami oraz między uczestnikami a prowadzącymi, a także aby wspólnie z uczestnikami zastanowić się nad tym, czego dowiedzieli się podczas demonstracji lub świadectwa. To bardzo ułatwia uczestnikom uczenie się na podstawie tego, czego właśnie byli świadkami.

Liczba uczestników będzie miała wpływ na możliwości interakcji. W przypadku większych grup uczestników często włączana jest tylko funkcja czatu. W przypadku mniejszych grup można łatwiej moderować interakcję ustną. Większe grupy można podzielić na podgrupy. Umożliwiają to najczęściej używane platformy, takie jak Zoom i Teams.

Niektórzy organizatorzy demonstracji mają dobre doświadczenia z przeprowadzaniem ankiet lub proszeniem uczestników o zadawanie pytań przed rozpoczęciem wydarzenia. W ten sposób organizatorzy mogą lepiej przygotować wydarzenie demonstracyjne i nawiązać dyskusję do zainteresowań i pytań uczestników.

„Moderowana dyskusja jest potrzebna, aby zwiększyć potencjał wymiany doświadczeń i nauki między uczestnikami”.

Do stymulowania interakcji można wykorzystać wiele dodatkowych **narzędzi internetowych**. W takim przypadku należy je wcześniej przygotować i przetestować w wielu przeglądarkach, a następnie udostępnić link uczestnikom,

Sposoby stymulowania interakcji podczas wirtualnego wydarzenia demonstracyjnego

- Przygotowanie pytań i **zadawanie ich wszystkim uczestnikom** w trakcie prezentacji i po jej zakończeniu.
- Uwzględnienie w programie **sesji pytań i odpowiedzi** (o pomoc w przeprowadzeniu sesji pytań i odpowiedzi można zwrócić się do moderatora).
- Wykorzystanie funkcji **czatu na żywo** na wirtualnej platformie (śledzenie pytań i komentarzy na czacie w trakcie demonstracji można powierzyć moderatorowi).
- Sprawdzenie, co zapamiętali słuchacze z demonstracji, za pomocą **krótkiego quizu**.
- W przypadku organizacji serii wirtualnych wydarzeń można **poprosić uczestników o podjęcie działań** na podstawie przedstawionych zagadnień (np. przygotowanie filmu, wysłanie zdjęcia), co posłuży jako temat do dyskusji podczas następnego wydarzenia lub umożliwi wybranie osoby, która najlepiej wykonała zadanie, wykazała się największą innowacyjnością itp.

aby mogli zapoznać się z narzędziem. Poniżej znajduje się kilka przykładów:

- **Sondaże i ankiety**
Sondaże to dobry sposób na szybkie zebranie opinii uczestników i podzielenie się nimi z grupą lub jako punkt wyjścia do szerszej dyskusji. Niektóre platformy wyposażone są w taką funkcję, która umożliwia zadawanie pytań, głosowanie przez użytkowników za

konkretnymi opcjami i natychmiastowe wyświetlanie wyników w czasie rzeczywistym (np. Zoom). Jeśli dana platforma wirtualna nie posiada takiej funkcji, można rozważyć użycie takich dodatkowych narzędzi jak Mentimeter (www.mentimeter.com), Slido (www.sli.do) lub Kahoot (kahoot.com/business/presentations).

- **Burza mózgów i wspólnie tworzone tablice**
Podczas demonstracji można wykorzystać narzędzia, przy użyciu których uczestnicy mogą sami wyrażać swoje opinie lub udzielać odpowiedzi na konkretne pytania (taką samą funkcję pełnią karteczki samo-przylepne na spotkaniach grupy fokusowej). Narzędzia takie można przygotować wcześniej, np. dodając pytania lub tworząc tabelę do wypełnienia w trakcie dyskusji. Dostępne są następujące narzędzia: Pin Up (pinup.com; łatwe w użyciu i darmowe); Jamboard (jamboard.google.com; łatwe w użyciu i darmowe); Klaxoon (klaxoon.com/our-products/klaxoon/brainstorm; rozbudowane funkcje, bezpłatny samouczek online); Mural (mural.co; rozbudowane funkcje, bezpłatny samouczek online); Miro (miro.com) (podobne do narzędzia Mural, ale udział w sesji osób niebędących członkami wymaga płatności).
- **Wspólne tworzenie treści**
Treści i historie można również tworzyć wspólnie z uczestnikami online: na przykład wytyczne dotyczące dobrych praktyk w zakresie danej innowacji. Tworząc wspólnie taką historię, uczestnicy muszą podzielić się swoją wiedzą i doświadczeniami. Przydatnym narzędziem do tego celu może być Boords (boords.com/storyboard-creator). Można również korzystać z innych aplikacji, w których uczestnicy mogą współtworzyć treści, takie jak prezentacje, arkusze i dokumenty tworzone na dysku Google Drive.

W przypadku wydarzeń hybrydowych można zorganizować dyskusję panelową lub dyskusję z zaproszonymi uczestnikami na temat wcześniej przygotowanych pytań. Uczestników online można zachęcić na przykład do zadawania pytań za pomocą funkcji czatu.

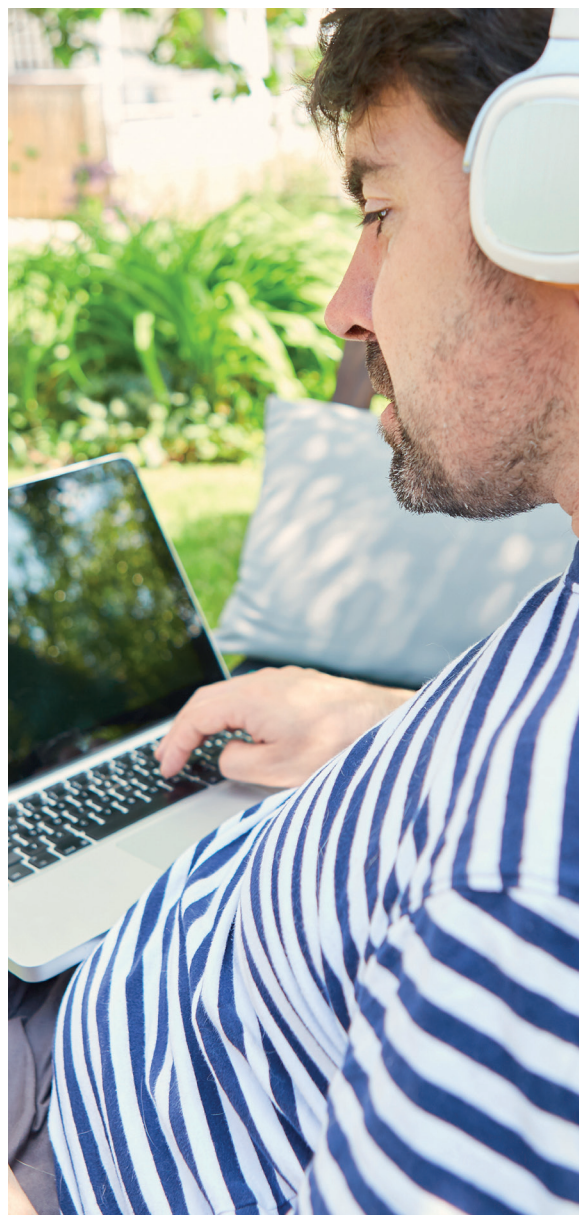
Do moderowanej dyskusji można wykorzystać następujące elementy składowe (więcej informacji w [Załączniku](#)):

		
Interakcja za pośrednictwem czatu	Wirtualna sesja pytań i odpowiedzi z uczestnikami	Ankieta zwrotna

			
Moderowana wymiana wirtualna	Wirtualna dyskusja panelowa	Pytania przesłane przed wydarzeniem	Ankieta przed wydarzeniem

DEMONSTRACJA HYBRYDOWA

	
Interakcja na żywo w studiu	Dyskusja na temat przygotowanych wcześniej pytań

Podsumowanie i działania następcze

Aby zakończyć wirtualną demonstrację, można zaplanować podsumowanie i działania następcze. Podczas podsumowania można zrekapitulować kluczowe informacje, powrócić do oczekiwań wspomnianych na początku spotkania, zebrać informacje zwrotne itp. Ważne jest, aby jasno określić, czego uczestnicy mogą się jeszcze spodziewać: Czy/kiedy odbędzie się kolejne spotkanie? Z kim uczestnicy mogą się kontaktować, jeśli mają jeszcze jakieś pytania? Gdzie uczestnicy mogą znaleźć więcej informacji na temat demonstracji?

Aby poznać opinie uczestników na temat organizacji i treści demonstracji, można przeprowadzić wśród nich ankietę (np. za pomocą narzędzia Mentimeter). Jest to szybki sposób na zebranie informacji zwrotnych od uczestników, które można wykorzystać do oceny demonstracji i poprawy konkretnych elementów przy okazji kolejnego wirtualnego wydarzenia demonstracyjnego (patrz krok 6).

Na potrzeby podsumowania i działań następczych można wykorzystać następujące elementy składowe (więcej informacji w [Załączniku](#)):

		
Ankieta zwrotna	E-mail po wydarzeniu	Link do nagrania demonstracji wirtualnej

ŚWIADECTWO WEBINARIUM NA ZOOMIE

Dimitar Vanev
Bułgaria

Dimitar Vanev jest bułgarskim trenerem ośrodka NEFER-TITI pracującym jako dyrektor Krajowej Służby Doradztwa Rolniczego (ang. National Agricultural Advisory Service, NAAS). W 2021 roku zorganizował w swoim ośrodku webinarium na temat uprawy orzechów laskowych.

„Orzech laskowy to dla bułgarskich rolników całkiem nowy gatunek uprawny. Obecnie uprawia go niewielu rolników, a większość z nich uzyskuje niskie plony nawet po 5 latach produkcji. W ostatnim czasie jego produkcja rozprzestrzeniła się na cały kraj. Jednak do jego uprawy rolnicy nie wykorzystują odpowiednich technologii, stąd konieczność zorganizowania demonstracji na ten temat”.

Dimitar przeprowadził z trenerami innych ośrodków burzę mózgów, aby wybrać temat i ustalić najlepszy czas:

„Webinarium musiało odbyć się w godzinach popołudniowych, ponieważ codziennie pracujemy do południa. Poniedziałek nie jest najlepszym dniem, ponieważ trudno jest wystąpić uczestnikom odpowiednie przypomnienie. Zdecydowaliśmy, że webinarium odbędzie się w lutym, przed nadejściem wiosny, która jest porą roku o dużym znaczeniu dla produkcji orzechów laskowych”.

Do przeprowadzenia webinarium wybrano platformę Zoom, ponieważ NAAS posiada na jej użytkowanie roczną subskrypcję.

Docelowymi odbiorcami demonstracji byli producenci orzechów laskowych i doradcy krajowej służby. W de-

monstracji wzięło udział 70–80 osób (40% doradców, 60% rolników).

„Rozesłaliśmy zaproszenia do naszych biur regionalnych i poprosiliśmy je o rozpowszechnienie informacji wśród rolników. Podczas rejestracji pytaliśmy rolników o ewentualne pytania, aby móc wcześniej przygotować wykład”.

Jako prelegentów zaproszono dwóch rolników: jednego z 15-letnim doświadczeniem w produkcji orzechów laskowych i jednego młodego rolnika z 2-letnim doświadczeniem w tej dziedzinie. Dimitar i jego zespół postanowili nakręcić 20-minutowy film wideo o technologiach stosowanych w produkcji orzechów laskowych w gospodarstwie doświadczanego rolnika. Ponieważ młody rolnik zgodził się nakręcić film za darmo, udało się ograniczyć koszty.

„Rolnik z chęcią promuje produkcję i szuka nowych producentów, ponieważ chce wspierać swoją spółdzielnię. Zdjęcia i film wideo przygotowaliśmy sami, co pozwoliło nam zaoszczędzić mnóstwo pieniędzy”.

Webinarium rozpoczęło się od przedstawienia filmu wideo, po czym nastąpiła dyskusja z doświadczonym rolnikiem. Następnie młody rolnik opowiedział o swoich doświadczeniach i trudnościach związanych z uprawą orzechów laskowych. Uczestnicy mogli zadawać pytania na czacie. Dimitar moderował komunikację, a jego kolega zajął się obsługą techniczną (wyłączone mikrofony, problemy z połączeniem itp.).

„Webinarium miało trwać około godziny, ale dyskusja trwała jeszcze po upływie wyznaczonego czasu. Niektórzy rolnicy poprosili o niezamykanie platformy, aby mogli kontynuować dyskusję w małych grupach. To był dobry znak”.

Dimitar czeka na odpowiedzi z ankiety końcowej, która została wysłana do uczestników, aby dowiedzieć się, które elementy wymagają poprawy przed przyszłymi wydarzeniami. Uważa on, że quiz lub interaktywny kwestionariusz mógłby zapewnić bardziej dynamiczne środowisko dla przyszłych wirtualnych demonstracji.

NAJPRZYDATNIEJSZE WSKAZÓWKI OD DIMITARA

Zapewnij możliwość wymiany zdań po spotkaniu (nieformalnie, w podgrupach), bez moderacji.

Postaw na kreatywność, wykorzystując różne elementy (filmy, quizy, zdjęcia itp.), aby zwiększyć interaktywność i stworzyć bardziej dynamiczne otoczenie.

4 Promowanie wirtualnego wydarzenia demonstracyjnego

Każde wydarzenie demonstracyjne należy wypromować wśród docelowych uczestników. Wydarzenie wirtualne promuje się podobnie do wydarzenia stacjonarnego. Można wykorzystać listy mailingowe, strony internetowe, media społecznościowe, radio, przekazywanie informacji przez współpracowników lub partnerów w sieci.

Zaproszenie na wirtualne wydarzenie demonstracyjne powinno zawierać:

- Nazwę wydarzenia
- Cel wydarzenia
- Termin
- W stosownych przypadkach program wydarzenia z głównymi prelegentami
- Łącze do rejestracji na wydarzenie

Po zarejestrowaniu się uczestnicy powinni otrzymać:

- Łącze do platformy
- Instrukcję z prostymi wskazówkami, jak zalogować się na platformie (jeśli uczestnicy nie znają jeszcze platformy).
- Informację, czy wydarzenie demonstracyjne będzie nagrywane (w celu zachowania zgodności z przepisami RODO)
- Wszelkie inne istotne informacje, np. prezentacje, nagrania wideo, program, z których można skorzystać w przypadku problemów technicznych podczas wydarzenia demonstracyjnego.
- W razie potrzeby ankietę dotyczącą oczekiwań, opinii, pytań związanych z tematem demonstracji.

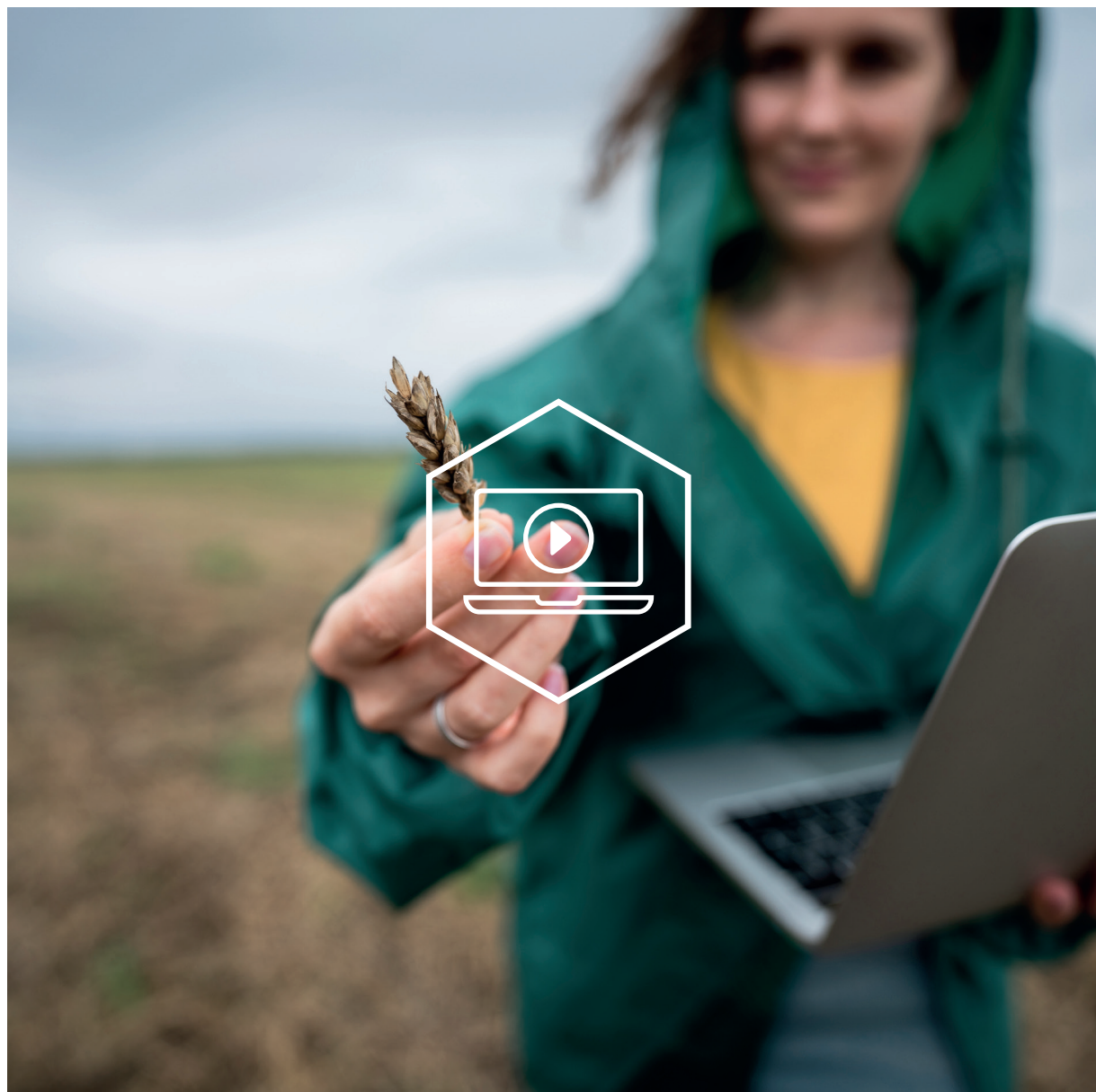
W razie potrzeby przed rozpoczęciem wydarzenia należy zapewnić pomoc uczestnikom, którzy nie znają jeszcze oprogramowania.

5

Realizacja wirtualnego wydarzenia demonstracyjnego

W czasie trwania wydarzenia demonstracyjnego należy dokonać jasnego podziału ról między organizatorami, aby zapewnić jej sprawny przebieg. Wyróżniamy trzy role: moderatora, demonstratora i technika.

MODERATOR

Rola moderatora jest istotna dla zapewnienia sprawnego przebiegu i wymiany wiedzy. Zadaniem moderatora jest⁵:

- Promowanie wydarzenia.
- Skonfigurowanie platformy internetowej.
- Otwarcie wirtualnego wydarzenia demonstracyjnego. Obejmuje to powitanie uczestników, przedstawienie demonstratorów, zorganizowanie prezentacji uczestników, wyjaśnienie funkcji platformy, omówienie programu, zapewnienie czasu na interakcję, ustalenie pewnych zasad na początku wydarzenia (np. wyciszenie mikrofonu, gdy nie mówimy, korzystanie z czatu do zadawania pytań).
- W razie potrzeby nagranie wydarzenia (należy uwzględnić przepisy RODO i poprosić uczestników o wyrażenie na to zgody).
- Zorganizowanie lub zapewnienie wsparcia technicznego dla uczestników (w razie potrzeby).
- Pomoc demonstratorowi w celu ułatwienia interakcji. Moderator może na przykład śledzić komentarze na czacie i zadbać o to, aby pytania nie pozostały bez odpowiedzi.
- Zapewnienie działań następczych (patrz krok 6).

⁵ https://www.unicef.org/knowledge-exchange/files/Webinar_production.pdf

DEMONSTRATOR

Demonstrator to zazwyczaj osoba, która przedstawia uczestnikom prezentację, świadectwo lub objaśnia tematykę wydarzenia. Demonstrator i moderator to różne osoby. Jeśli nie ma innej możliwości, w przypadku mniejszych spotkań z ograniczoną liczbą uczestników, demonstrator może również pełnić rolę moderatora. Może jednak się okazać, że trudno jest jednocześnie skupić się na treści demonstracji, komentarzach uczestników na czacie i ewentualnie robić notatki z tego, co zostało powiedziane.

Demonstrator jest odpowiedzialny za⁶:

- Przygotowanie materiałów (filmy wideo, prezentacje, zdjęcia, świadectwa, transmisje na żywo...) dotyczących tematu wydarzenia, którymi podzieli się z uczestnikami.
- Zapoznanie się z funkcjami platformy. Nauczenie się, jak udostępniać ekrany. Poznanie funkcji stymulujących interakcję z uczestnikami. W razie chęci odtworzenia filmu na platformie wirtualnej zapoznanie się z instrukcjami dotyczącymi konfiguracji dźwięku na tej platformie, aby wszyscy uczestnicy mogli usłyszeć nagrania.
- Zaangażowanie uczestników poprzez interakcję podczas demonstracji. Pod poniższym adresem przedstawiono 5 sposobów na to, jak zwiększyć interaktywność wirtualnej demonstracji: <https://medium.com/@speakerhubHQ/5-ways-to-make-your-webinar-interactive-183254434117>
- Pozostanie do dyspozycji przez cały czas trwania wydarzenia, aby umożliwić zadawanie pytań i odpowiadać na nie.

⁶ https://www.unicef.org/knowledge-exchange/files/Webinar_production.pdf

TECHNIK (LUB ZESPÓŁ TECHNICZNY)

Ze względu na techniczną specyfikę wirtualnych wydarzeń demonstracyjnych ważne jest, aby za wszelkie kwestie techniczne odpowiadała specjalna osoba lub zespół. Jak opisano w kroku 2, wirtualne wydarzenia demonstracyjne wiążą się z pewnymi trudnościami technicznymi. Technicy mogą przewidywać te trudności i rozwiązywać je w trakcie przygotowań oraz wirtualnego wydarzenia demonstracyjnego. Technicy mogą zapewnić wsparcie zarówno organizatorom demonstracji, jak i uczestnikom. Technicy mogą udzielać wsparcia w następujących sytuacjach:

„Za wszelkie kwestie techniczne powinna odpowiadać specjalna osoba lub zespół”.

- Przetestowanie całego programu na wybranej platformie cyfrowej i usunięcie ewentualnych problemów.
- Wsparcie zewnętrznych demonstratorów (np. rolników, doradców, naukowców) poprzez wstępne nagranie prezentacji lub filmów wideo (w stosownych przypadkach).
- Pomaganie uczestnikom w nawiązaniu połączenia, wyciszaniu/wyłączaniu wyciszenia, włączaniu czatu itd.
- Utworzenie grupy WhatsApp z całym zespołem organizacyjnym, aby pozostawać w kontakcie i rozwiązywać problemy techniczne w toku wydarzenia.

ŚWIADECTWO HYBRYDOWE WEBINARIUM DLA STUDENTÓW

Andras Ver
Węgry

Andras Ver jest trenerem węgierskiego ośrodka NEFERTITI obejmującym funkcję starszego pracownika naukowego na Wydziale Nauk Rolniczych i Spożywczych Uniwersytetu Széchenyi István. W 2021 roku zorganizował webinarium na temat doradztwa rolniczego.

„Chcieliśmy zorganizować wydarzenie poświęcone usługom doradczym. Przeprowadziliśmy ze współpracownikami burzę mózgów, sprawdziliśmy, jakie wydarzenia zorganizowały inne kraje, i wpadliśmy na pomysł zorganizowania demonstracji hybrydowej, której część odbywałaby się na żywo na polu z rolnikiem, ale przy udziale wirtualnej publiczności”.

Grupę docelową stanowili głównie studenci z jego własnej uczelni. Andras uzgodnił termin ze studentami i nauczycielami, aby nie kolidował z ich planami. Wydarzenie było promowane na stronie internetowej i w mediach społecznościowych uniwersytetu.

„Najbardziej skutecznym kanałem była strona mojego instytutu na Facebooku. Wykorzystaliśmy platformę Google meet, która ułatwiła studentom wzięcie udziału w wydarzeniu: wystarczy adres Gmail, a każdy z nich taki posiada”.

W webinarium wzięło udział około 25 studentów i innych współpracowników z sieci NEFERTITI, którzy aktywnie uczestniczyli w nim za pośrednictwem czatu lub zada-

jąc pytania. Jeden z kolegów zarządzał czatem, Andras moderował globalne webinarium, a jeszcze inna osoba (Victoria) była na polu z rolnikiem. Do nawiązania połączenia i nagrania wideo posłużył telefon komórkowy Victorii.

„Aby omówić kwalifikacje doradców, ich zadania i typowe cechy skutecznego doradcy, jedna z naszych koleżanek udała się w teren, na spotkanie z rolnikiem. Przedstawiła krótki opis pracy doradcy w praktyce. Następnie przeprowadziła wywiad z rolnikiem, aby wyjaśnić, dlaczego usługi doradcze są dla rolników ważne”.

Niektórzy z uczestników kontaktowali się z Andrasem przed spotkaniem i po jego zakończeniu, aby dowiedzieć się więcej na ten temat. Powodzenie wydarzenia wynikało nie tylko z bardzo dobrego scenariusza, który był efektem intensywnej burzy mózgów, ale także z faktu, że wszystko zostało przetestowane przed jego rozpoczęciem.

„Demonstracja przebiegała elastycznie, sprawnie i umożliwiała przemieszczanie się. Przydałyby się jakieś elementy do tłumienia wiatru, które poprawiłyby jakość dźwięku. Poza tym, ponieważ korzystaliśmy tylko z telefonu komórkowego, całkowity koszt demonstracji zamknął się w kwocie, jaką Victoria wydała na dojazd do gospodarstwa. (...) Victoria przyjechała do gospodarstwa na 2 godziny przed rozpoczęciem demonstracji, aby sprawdzić dostęp do Internetu, czy ją słyszymy itd.

NAJPRZYDATNIEJSZE WSKAZÓWKI OD ANDRASA

Sprawdź przed spotkaniem, tego samego dnia, dostęp do Internetu, a także pogodę, jeśli demonstracja ma się odbyć na otwartym powietrzu. Dzięki temu zaoszczędzisz mnóstwo stresu i czasu!

Dobry scenariusz ze ściśle określonym harmonogramem jest kluczem do utrzymania uwagi odbiorców.

6

Ocena wirtualnych wydarzeń demonstracyjnych i działania następcze

NAUKA NA PODSTAWIE OCENY

Ocena jest ważnym, choć często pomijanym aspektem całego procesu organizacji wydarzeń demonstracyjnych. Ponieważ jest to jedyny sposób na wyciągnięcie wniosków i udoskonalenie przyszłych demonstracji, organizatorzy powinni poświęcić na nią czas po zakończeniu wydarzenia. Aby wyciągnąć wnioski z dotychczasowych doświadczeń, bardzo cenne jest omówienie wszystkich informacji zwrotnych i własnych refleksji w zespole organizacyjnym. Opis realizacji tego procesu przedstawiono pod adresem <https://trainingkit.farmdemo.eu/tools-for-evaluation-and-follow-up/>.

„Poświęć czas na ocenę swojego wydarzenia wirtualnego, ponieważ tylko tak możesz dowiedzieć się, jak udoskonalić przyszłe wydarzenia demonstracyjne”.

INFORMACJE ZWROTNE OD UCZESTNIKÓW

Cenną informacją, którą należy wziąć pod uwagę podczas oceny wydarzenia demonstracyjnego, są opinie uczestników. Informacje zwrotne można zebrać za pomocą kwestionariusza online wysłanego do uczestników (np. w Google Forms, Lime Survey lub Survey Monkey). Pytania, które można zadać, to:

- Czy wirtualna demonstracja spełniła Twoje oczekiwania? Dlaczego/dlaczego nie?
- Jak podobały Ci się poszczególne części (np. demonstracja X, dyskusja, świadectwo Y) wirtualnej demonstracji? (Zaznacz odpowiednie pola wyboru)
- Co było dla Ciebie najciekawsze podczas wirtualnej demonstracji?
- Czego zabrakło Ci podczas wirtualnej demonstracji?
- Który z aspektów wirtualnej demonstracji zastosujesz w swoim gospodarstwie?
- Co stoi na przeszkodzie, aby zastosować rozwiązania przedstawione podczas wirtualnej demonstracji?
- Jak podobała Ci się platforma i narzędzia wykorzystane podczas wirtualnej demonstracji?
- Czy masz jakieś sugestie dotyczące tematów i/lub formatu przyszłych wirtualnych demonstracji?

Można również dodać pytania, które pozwolą uzyskać konkretne informacje zwrotne na temat: poziomu interakcji, moderacji i wsparcia, użytej technologii itp. w celu poszerzenia wiedzy na temat tych aspektów wirtualnych wydarzeń demonstracyjnych.

Innym sposobem na uzyskanie informacji zwrotnej jest przeprowadzenie ankiety podczas podsumowania wydarzenia. Gwarantuje to najwyższy odsetek odpowiedzi,

ponieważ uczestnicy są zachęceni do przekazania informacji zwrotnej w trakcie wydarzenia demonstracyjnego i nie muszą poświęcać czasu na wypełnianie ankiety po jego zakończeniu.

DZIAŁANIA NASTĘPCZE

Poza ankietą zwrotną do użytkowników można wysłać również inne dodatkowe informacje (np. do kogo zwrócić się po dalsze informacje), nagrania z wydarzenia oraz materiały demonstracyjne wykorzystane podczas wydarzenia lub łączyć do nich. Informacje te można również umieścić na stronach internetowych i w mediach społecznościowych, aby zwiększyć zasięg demonstracji.

**ŚWIADECTWO
WIRTUALNE WYDARZENIE
DEMONSTRACYJNE Z
NAGRANYMI WCZEŚNIEJ
FILMAMI WIDEO**

**Luis Orcaray
Hiszpania**

Luis Orcaray jest hiszpańskim trenerem ośrodka NEFERTITI zajmującym się rolnictwem konserwującym. W ramach swojej organizacji, INTIA, Luis i jego współpracownicy w 2020 roku zorganizowali **trzydniowe wirtualne wydarzenie demonstracyjne** na temat zbóż ozimych.

„Na wiosnę zawsze organizujemy demonstrację, podczas której rolnicy mogą się ze sobą spotkać. W tym roku musieliśmy jednak przestawić się na demonstrację wirtualną. Podzieliliśmy wydarzenie na trzy dni, zapraszając w tym samym dniu osoby z tego samego regionu. Kiedy organizujemy demonstrację stacjonarną, też stosujemy podział na grupy, więc postanowiliśmy się przy tym pozostać”.

Demonstrację zorganizowano za pośrednictwem platformy ZOOM i składała się z krótkich prezentacji, przeplatanych nagrany wcześniej filmami wideo, po których następowały serie pytań i odpowiedzi oraz ogólne dyskusje z wykorzystaniem narzędzia Mentimeter, czatu i funkcji „Podnieś rękę” poprowadzone przez moderatora. Na zakończenie odbyła się również dyskusja na zasadzie okrągłego stołu z udziałem zaproszonych rolników, techników i dyrektorów spółdzielni.

„W demonstracji wzięło udział o wiele więcej osób niż do tego przywykliśmy. Uczestniczyło w niej więcej osób z odległych obszarów, ponieważ nie musiały one na nią dojeżdżać”.

Przygotowane wcześniej filmy wideo zostały nakręcone przy użyciu telefonów komórkowych i mikrofonu zestawu głośnomówiącego. Luis i jego zespół odkryli, że filmy lepiej się

odtwarzają, jeśli nieco obniży się ich jakość wideo. Zmniejsza to także rozmiar pliku i wymaganą przepustowość łącza, co zapobiega opóźnieniom w odtwarzaniu filmu na niektórych urządzeniach i/lub przy niestabilnych połączeniach internetowych.

„Myśleliśmy o wykorzystaniu profesjonalnych kamer do nagrywania filmów, ale było to bardzo kosztowne. Większość czasu zajęło nam właściwie przygotowanie filmów. Jeden z naszych współpracowników umiał montować filmy wideo, co okazało się bardzo pomocne. Jednak nakręcenie i zmontowanie nawet krótkich filmów zajmuje dużo czasu”.

Po zakończeniu wydarzenia zespół organizacyjny odpowiedział na pytania z czatu, na które nie udzielono odpowiedzi podczas demonstracji, za pośrednictwem poczty elektronicznej i wysłał ankietę zwrotną do wszystkich uczestników. Luis uważa, że demonstracja zakończyła się dużym powodzeniem, ponieważ przebiegła bez zakłóceń, a uczestnicy przekazali za pośrednictwem ankiety pozytywne opinie.

„Przygotowanie jest bardzo ważne przy organizowaniu wirtualnej demonstracji. Sprawdzaliśmy wszystko, nawet to, czy nagrane wcześniej filmy działają na różnych typach urządzeń. Zauważyliśmy, że nie działają one zbyt dobrze na telefonach komórkowych, dlatego zaleciliśmy, aby podczas demonstracji uczestnicy korzystali z tabletu, laptopa lub komputera i zadbali o dostęp do stabilnego połączenia internetowego”.

**NAJPRZYDATNIEJSZE
WSKAZÓWKI OD LUISA**

Przygotowanie jest najważniejsze! Przed rozpoczęciem wirtualnej demonstracji należy sprawdzić, czy wszystko działa na różnych urządzeniach: platformy hostingowe, filmy wideo itp.

W celu zapewnienia **optymalnej interakcji o wiele lepiej sprawdzają się małe grupy**, a także **naprzemienne stosowanie różnych elementów demonstracyjnych** (np. prezentacji, krótkich filmów wideo, dyskusji moderowanych itp.).

Aby utrzymać uwagę uczestników, dobrze jest ograniczyć czas trwania demonstracji do mniej niż 2 godzin.

7

Załącznik: Elementy składowe wirtualnych wydarzeń demonstracyjnych

Projektując demonstrację, można wykorzystać różne elementy do stworzenia programu. W poniższej tabeli podsumowano elementy składowe czterech różnych komponentów wirtualnego wydarzenia demonstracyjnego (powitanie i wprowadzenie, świadectwo/demonstracja, moderowana dyskusja, podsumowanie i działania następcze). Każdy element składowy zawiera krótki opis określający, na czym on polega, wyjaśnienie, kiedy warto go użyć, a w stosownych przypadkach również jego wady i przykłady dobrych praktyk.

Podsumowanie to nie wyczerpuje w pełni tematu, ma jedynie służyć jako inspiracja dla osób chcących zorganizować wirtualne lub hybrydowe wydarzenie demonstracyjne.

Element składowy	Opis	Kiedy warto zastosować	Co mieć na uwadze/wady	Przykłady dobrych praktyk (linki do stron internetowych)
POWITANIE I WPROWADZENIE				
 <p>Ćwiczenie na przełamanie lodów</p>	<p>Przyjemne, drobne ćwiczenia na „przełamanie lodów”. Ich celem jest wzajemne poznanie się i rozluźnienie atmosfery.</p>	<p>Szczególnie ważne, gdy uczestnicy nie znają się nawzajem. Pomagają uczestnikom bardziej się otworzyć i zachęca ich do dzielenia się swoimi przemyśleniami.</p>	<p>Ważne jest, aby wybrać takie ćwiczenie, które będzie odpowiadać rodzajowi uczestników, wielkości grupy i ilości czasu do dyspozycji. Mogą one zająć trochę czasu, dlatego należy uwzględnić je w programie.</p>	<p>Ćwiczenia na przełamanie lodów do użycia podczas wirtualnych spotkań: www.sessionlab.com/blog/online-energizers/#warm-up-online-energizers</p>
 <p>Moderowana wirtualna prezentacja uczestników</p>	<p>Poproszenie uczestników o przedstawienie się, np. za pomocą wirtualnych tablic.</p>	<p>Warto zastosować, gdy uczestnicy nie znają się nawzajem.</p>	<p>Przedstawianie się może zająć dużo czasu, zwłaszcza gdy grupa jest duża. Aby uniknąć zbyt długich prezentacji, można zapisać na slajdzie kilka bardzo precyzyjnych pytań, na które uczestnicy mają odpowiedzieć (imię i nazwisko, miejscowość, typ gospodarstwa itp.).</p>	<p>www.mural.co/blog/online-warm-ups-energizers</p>
 <p>Ankieta zwrotna</p>	<p>Ankieta służąca poznaniu opinii, oczekiwań itp. na początku imprezy.</p>	<p>Wyniki ankiety można wykorzystać do dyskusji w dalszej części programu lub do refleksji nad spotkaniem podczas podsumowania.</p>	<p>Należy mieć świadomość, że niektórzy uczestnicy mogą nie być zaznajomieni ze sposobem korzystania z ankiet: przed rozpoczęciem należy wyjaśnić, jak to działa.</p>	<p>www.mentimeter.com www.sli.do kahoot.com/business/presentations</p>
 <p>Wirtualna prezentacja</p>	<p>Prezentacja (np. w programie PowerPoint) wprowadzająca w tematykę demonstracji, omawiająca zasady podczas spotkania, zarys programu itp.</p>	<p>Prezentacja wprowadzająca może przybierać różne formy, ale zawsze powinna być częścią programu, aby odpowiednio przedstawić wydarzenie demonstracyjne.</p>	<p>Wprowadzenie nie powinno być zbyt długie ani pozbawione interakcji. Od samego początku pozbawia to spotkania energii.</p>	<p>thefloorisyours.be/en/presenting-online/online-presentations-follow-their-own-set-of-rules thefloorisyours.be/en/presenting-online/more-warmth-in-your-online-presentations</p>

Element składowy	Opis	Kiedy warto zastosować	Co mieć na uwadze/wady	Przykłady dobrych praktyk (linki do stron internetowych)
ŚWIADECTWO/DEMONSTRACJA Z ELEMENTAMI WIZUALNYMI				
 Nagrane wcześniej film wideo	<p>Podczas wirtualnej demonstracji można odtworzyć nagrane wcześniej filmy wideo przedstawiające techniki, praktyki lub metody.</p>	<p>Nagrane wcześniej filmy wideo to dobry sposób na przeniesienie wirtualnego wydarzenia do gospodarstwa, bez konieczności stosowania bardziej skomplikowanych rozwiązań technologicznych wykorzystywanych w przypadku wydarzeń hybrydowych, z transmisją na żywo z gospodarstwa.</p> <p>Umożliwia to także zaprezentowanie wielu różnych praktyk podczas wydarzenia online.</p> <p>Jeśli fundusze są ograniczone, do nagrywania filmów można wykorzystać telefony komórkowe.</p> <p>Można także wykorzystać istniejący już film, który pasuje do tematu demonstracji.</p>	<p>Podczas nagrywania filmów wideo należy zwrócić uwagę zarówno na obraz, jak i na dźwięk, upewniając się, że dźwięk został prawidłowo zarejestrowany. Należy pamiętać, że montaż filmu wideo zajmuje sporo czasu.</p>	<p>nefertiti-h2020.eu/webinar</p> <p>www.dairynz.co.nz/media/5791453/dairynz-picture-this-guide.pdf</p> <p>www.youtube.com/watch?v=QfepQJlIIRA</p> <p>www.youtube.com/watch?v=4nE6MciaRjo</p> <p>www.youtube.com/watch?v=D8JV3w4TOVw</p>
 Wirtualna prezentacja	<p>Prezentacja (np. w programie PowerPoint) przedstawiająca wyniki, narzędzia, metody itp.</p>	<p>Ciekawe rozwiązanie, jeśli chcemy podzielić się danymi, przeanalizowanymi wynikami lub procesem, który trudno pokazać na filmie, lub poprzez świadectwo zdjęciami.</p>	<p>Jeśli chcemy utrzymać uwagę odbiorców, powinna być ona krótka.</p> <p>Można spróbować nawiązać interakcję z publicznością, aby upewnić się, że rozumie ona to, co prezentujemy.</p>	<p>thefloorisyours.be/en/presenting-online/online-presentations-follow-their-own-set-of-rules/</p> <p>thefloorisyours.be/en/presenting-online/more-warmth-in-your-online-presentations/</p>
 Świadectwa rolników	<p>Rolnicy opowiadają o swoich doświadczeniach z daną praktyką, techniką lub metodą. W jaki sposób wdrożyli innowację i jakie są ich przemyślenia?</p>	<p>Rolnicy lubią służyć opowieści swoich kolegów po fachu. Świadectwa rolników pomogą uczestnikom lepiej zrozumieć, co dany temat oznacza w praktyce.</p>	<p>Do świadectwa warto wybrać rolnika, który jest dobrym mówcą i chętnie przekazuje to, co ma do powiedzenia. Dobrze jest przygotować prezentację z rolnikiem przed demonstracją.</p>	<p>vod.video.cornell.edu/media/Farmer+Presentations+from+%E2%80%9CBeyond+Direct+MarketingA+Exploring+New+Ways+to+Sell%E2%80%9C/1_gbkdx6te</p>
 Wirtualny wywiad	<p>Wywiady z rolnikami, badaczami, doradcami, decydentami itp. podczas wirtualnego wydarzenia demonstracyjnego.</p>	<p>Przedstawienie podczas demonstracji wielu perspektyw może wzbogacić dyskusję i pomóc w zrozumieniu tematu przez uczestników.</p>	<p>Na wielu platformach internetowych istnieje możliwość przypięcia lub wyróżnienia obrazu wideo danej osoby. W ten sposób uwaga uczestników skupia się bardziej na osobie udzielającej wywiadu.</p>	<p>www.youtube.com/watch?v=m1FRCr1-9CU&list=PLOYrtklDkcdQ54a61JmJ44g8g8zr4IHPA&index=7</p>
 Opinia eksperta	<p>Eksperti w temacie, którego dotyczy demonstracja, mogą zostać zaproszeni do podzielenia się swoimi opiniami i wiedzą na dany temat.</p>	<p>Zaproszenie eksperta, który przekaze dodatkowe informacje i rozwinie wnioski wyciągnięte po wystąpieniu rolnika, może ułatwić uczestnikom zrozumienie treści i odniesienie ich do własnego gospodarstwa.</p>	<p>Podobnie jak w przypadku rolników, moderator musi zadbać o to, by ekspert skupił się na temacie prezentacji.</p>	

Element składowy	Opis	Kiedy warto zastosować	Co mieć na uwadze/wady	Przykłady dobrych praktyk (linki do stron internetowych)
 <p>Dyskusja przy okrągłym stole</p>	Wybrani eksperci i praktycy mogą zostać zaproszeni do dyskusji nad określonym tematem lub kwestiami w ramach dyskusji przy wirtualnym okrągłym stole prowadzonej przez moderatora. Uczestnicy wydarzenia demonstracyjnego mogą jedynie obserwować lub zadawać pytania.	Prezentowanie podczas demonstracji wielu perspektyw może wzbogacić dyskusję i pomóc w zrozumieniu tematu przez uczestników.	Na wielu platformach internetowych istnieje możliwość przypięcia lub wyróżnienia obrazu wideo danej osoby. W ten sposób uwaga uczestników skupia się bardziej na osobach biorących udział w dyskusji przy okrągłym stole. Należy zadbać o to, aby każdy miał szansę się wypowiedzieć. Tego rodzaju dyskusję należy dobrze przygotować z wyprzedzeniem. Należy starannie wybrać uczestników dyskusji przy okrągłym stole.	
 <p>Wirtualny spacer</p>	Tworzenie symulowanego doświadczenia, na przykład rzeczywistego gospodarstwa rolnego lub potencjalnego przyszłego gospodarstwa.	Szczególnie przydatne, gdy chcesz umożliwić uczestnikom zwiedzanie gospodarstwa, wprowadzić innowacje technologiczne lub przeprowadzić symulacyjną grę rolniczą.	Wymaga szerokiej wiedzy technicznej i umiejętności. Jest to kosztowne.	plaid-h2020.hutton.ac.uk/farm-app trainingkit.farmdemo.eu/wpcontent/uploads/2020/07/Guidelines-for-using-the-virtual-farm-in-Android.pdf youtu.be/kjje4_UE9zY?t=3452
 <p>Przejęcie konta w mediach społecznościowych</p>	Rolnicy, doradcy, naukowcy itp. mogą przejąć istniejące konto w mediach społecznościowych, aby zaprezentować swoje praktyki.	Rozwiązanie to sprawdza się szczególnie dobrze, gdy do przejęcia można wykorzystać konto z dużą liczbą odbiorców.	Wybierając sieć mediów społecznościowych, należy wziąć pod uwagę: <ul style="list-style-type: none"> Grupę docelową i jej sposób korzystania z mediów społecznościowych Obecność w mediach społecznościowych i liczbę śledzących osób Zestaw zasad korzystania z konta 	www.instagram.com/tv/CA_Fo0cH2eh www.instagram.com/tv/CA-q-gdn0Se www.instagram.com/tv/CA-JK1anb3x www.youtube.com/watch?v=CBkRe31VWwk www.youtube.com/watch?v=6RoDkvcWu5g
ŚWIADCTWA I DEMONSTRACJE PODCZAS WYDARZEŃ HYBRYDOWYCH				
 <p>Połączenie na żywo z osobami w terenie i interakcja na żywo</p>	Uczestnicy łączą się z platformą internetową, na której dostępna jest transmisja na żywo z terenu umożliwiającą wchodzenie w interakcje w czasie rzeczywistym.	Bardzo interesujące i przydatne rozwiązanie, jeśli sezonowość tematyki demonstracji zbiega się z jej datą.	Wymaga bardziej zaawansowanych umiejętności technicznych, aby zapewnić stabilne połączenie, odpowiednią jakość transmisji na żywo, możliwość interakcji z uczestnikami, a także dobrze przygotowanego rolnika i moderatora w terenie. Należy dobrze przygotować rozłożenie demonstracji w czasie i przećwiczyć ją w całości.	www.youtube.com/watch?v=YcHUmkWhL2Q&list=PLo-M2EpmMX11cVgoHOKisYiV9I5KKqTnlq
 <p>Oprowadzenie po gospodarstwie na żywo</p>	Uczestnicy łączą się z platformą internetową, na której oglądają na żywo oprowadzanie po gospodarstwie.	Szczególnie przydatne rozwiązanie, jeśli demonstracja ma dotyczyć całego gospodarstwa, a nie jego konkretnej części.	Wymaga bardziej zaawansowanych umiejętności technicznych, aby zapewnić stabilne połączenie, odpowiednią jakość transmisji na żywo, możliwość interakcji z uczestnikami, a także dobrze przygotowanego rolnika i moderatora w terenie. Należy dobrze przygotować rozłożenie demonstracji w czasie i przećwiczyć ją w całości.	
 <p>Wywiad na żywo</p>	Wywiad na żywo w studio z rolnikiem, doradcą, naukowcem itp.	Ogranicza potencjalne komplikacje techniczne w porównaniu z wywiadem wirtualnym. Umożliwia fizyczne interakcje między osobą prowadzącą i udzielającą wywiadu.	Wymaga przygotowania z osobą udzielającą wywiadu. Należy wcześniej przedyskutować przygotowane pytania i potencjalne odpowiedzi.	

Element składowy	Opis	Kiedy warto zastosować	Co mieć na uwadze/wady	Przykłady dobrych praktyk (linki do stron internetowych)
MODEROWANA DYSKUSJA				
 Interakcja za pośrednictwem czatu	Funkcja czatu na platformie cyfrowej może posłużyć do interakcji/dyskusji między uczestnikami oraz do zbierania pytań.	Dobrze sprawdza się w utrzymywaniu interakcji i zaangażowania uczestników w większych grupach, gdy interakcja ustna mogłaby zakłócić przebieg wydarzenia demonstracyjnego.	Podczas pracy z dużą grupą uczestników może być konieczne moderowanie funkcji czatu, więc istotne dyskusje lub pytania można uwzględnić w programie.	
 Wirtualna sesja pytań i odpowiedzi z uczestnikami	Niektóre platformy wirtualne dysponują funkcją pytań i odpowiedzi, ale sesje pytań i odpowiedzi może przeprowadzić również moderator, np. za pomocą czatu lub funkcji „podnieś rękę”.	Zapewnia uczestnikom możliwość interakcji z demonstratorami, zadawania dodatkowych pytań w celu pogłębienia informacji.	Do wskazywania, którzy uczestnicy mogą zadawać pytania, i pilnowania czasu potrzebny jest moderator.	
 Ankieta zwrotna	Ankieta do zbierania informacji zwrotnych, opinii, pytań w odpowiedzi na demonstrację.	Łatwy sposób na szybkie zebranie i przechowywanie opinii i pytań.	Należy mieć świadomość, że niektórzy uczestnicy mogą nie być zaznajomieni ze sposobem korzystania z ankiet: przed rozpoczęciem należy wyjaśnić, jak to działa.	www.mentimeter.com www.sli.do kahoot.com/business/presentations
 Moderowana wymiana wirtualna	Wykorzystanie (strukturalnych) tablic cyfrowych do moderowanej dyskusji dotyczącej określonych tematów lub pytań.	Szczególnie przydatne w przypadku bardziej szczegółowych dyskusji oraz w celu zwiększenia wymiany.	Należy sprawdzić, czy dla większej grupy uczestników potrzebna jest licencja, a także sprawdzić ustawienia, aby upewnić się, czy uczestnicy mają łatwy dostęp do narzędzia i mogą z niego korzystać.	pinup.com klaxoon.com/our-products/klaxoon/brainstorm mural.co miro.com jamboard.google.com coast.noaa.gov/data/digitalcoast/pdf/facilitating-virtual-meetings.pdf www.unicef.org/knowledge-exchange/files/Webinar_production.pdf
 Wirtualna dyskusja panelowa	Zaproszenie grupy ekspertów/specjalistów do dalszej dyskusji dotyczącej danego tematu lub pytań uczestników.	Szczególnie przydatne, gdy celem demonstracji jest informowanie lub szkolenie.	Interakcja z uczestnikami jest bardziej ograniczona w porównaniu z innymi metodami moderacji.	
 Pytania przesłane przed wydarzeniem	Rozesłanie przed wydarzeniem ankiet lub wiadomości e-mail z prośbą o przesłanie pytań i omówienie ich podczas demonstracji.	Poproszenie uczestników o przesłanie pytań przed wydarzeniem umożliwia dostosowanie go do ich potrzeb i przygotowanie odpowiedzi z wyprzedzeniem.	Rolnicy mogą nie mieć czasu na wypełnienie ankiety przed wydarzeniem lub nie mieć jeszcze pomysłów na pytania, dlatego nie należy polegać wyłącznie na wcześniej przygotowanych pytaniach i mieć plan awaryjny.	

Element składowy	Opis	Kiedy warto zastosować	Co mieć na uwadze/wady	Przykłady dobrych praktyk (linki do stron internetowych)
OPCJE MODEROWANEJ DYSKUSJI PODCZAS DEMONSTRACJI HYBRYDOWEJ				
 Interakcja na żywo w studiu	Zaproszenie grupy ekspertów/specjalistów do studia w celu przeprowadzenia dyskusji na żywo. Uczestnicy biorą udział w warsztatach online.	Niewerbalna interakcja między ekspertami, niemożliwa w przypadku wirtualnej dyskusji przy okrągłym stole, to interesujące rozwiązanie.	Interakcja z publicznością jest ograniczona: należy przewidzieć odpowiednią ilość czasu na pytania od innych uczestników.	
 Dyskusja na temat przygotowanych wcześniej pytań	Zaproszenie grupy ekspertów/profesjonalistów do dyskusji na temat przygotowanych wcześniej pytań. Uczestnicy biorą udział w warsztatach online.	Niewerbalna wymiana między ekspertami, niemożliwa w przypadku wirtualnej dyskusji przy okrągłym stole, to interesujące rozwiązanie.	Interakcja z publicznością jest ograniczona: należy przewidzieć odpowiednią ilość czasu na pytania od innych uczestników.	
PODSUMOWANIE I DZIAŁANIA NASTĘPCZE				
 Ankieta zwrotna	Ankieta na koniec demonstracji mająca na celu zebranie informacji zwrotnych lub powrót do oczekiwań przekazanych na początku wydarzenia.	Interesujące rozwiązanie do uzyskania natychmiastowej informacji zwrotnej na temat wydarzenia demonstracyjnego. Poświęcenie czasu na zebranie opinii w trakcie wydarzenia demonstracyjnego skutkuje znacznie wyższym odsetkiem odpowiedzi w porównaniu z formularzami zwrótnymi wysyłanymi po jego zakończeniu.	Należy mieć świadomość, że niektórzy uczestnicy mogą nie być zaznajomieni ze sposobem korzystania z ankiet: przed rozpoczęciem należy wyjaśnić, jak to działa.	
 E-mail po wydarzeniu	Przesłanie uczestnikom po zakończeniu wydarzenia wiadomości z podziękowaniem za udział, podsumowaniem ważnych wiadomości, odpowiedziami na pytania, na które nie udało się odpowiedzieć podczas wydarzenia itp.	Szczególnie ważne, gdy oczekuje się zaangażowania od uczestników lub chce się odpowiedzieć na pytania, na które nie udało się odpowiedzieć podczas wydarzenia.	Działania następcze są często pomijanym elementem. Przed demonstracją dobrze jest zapisać sobie przypomnienie w swoim terminarzu.	
 Link do nagrania demonstracji wirtualnej	Umieszczenie nagrania z wirtualnej demonstracji na platformie internetowej (np. YouTube) i przekazanie linku do niego uczestnikom i innym zainteresowanym stronom.	Umieszczenie nagrania na ogólnodostępnej platformie pozwala na zwiększenie zasięgu i oddziaływania wirtualnego wydarzenia demonstracyjnego.	Należy pamiętać o prywatności i świadomej zgodzie, zwłaszcza w przypadku umieszczania nagrania na platformie publicznej. Platformy takie jak YouTube umożliwiają także przesyłanie prywatnych filmów, które mogą być oglądane tylko przez osoby posiadające do nich link.	www.youtube.com/c/farmdemo

ZESTAWIENIA ELEMENTÓW SKŁADOWYCH UŻYTE W SIECI NEFERTITI

Organizatorzy wirtualnych demonstracji w ramach sieci NEFERTITI łączyli opisane elementy na wiele różnych sposobów. Oto one:

Wirtualne wydarzenia demonstracyjne

Nagrany wcześniej film wideo Webinarium Interakcja za pośrednictwem czatu

Wirtualna prezentacja Świadczenia rolników Wirtualna sesja pytań i odpowiedzi z uczestnikami

Nagrany wcześniej film wideo Prezentacje wyników Moderowana wymiana wirtualna Opinia eksperta Moderowana wymiana wirtualna

Wirtualna prezentacja Informacje zwrotne na temat danych od uczestników Moderowana wymiana wirtualna

Prezentacja przez rolników Moderowane dyskusje wirtualne Ankieta zwrotna

Wirtualna prezentacja Pytania i odpowiedzi za pośrednictwem czatu Wirtualna burza mózgów z udziałem doradcy

Wirtualna prezentacja Wirtualny wywiad Moderowane dyskusje wirtualne

Ankieta przed wydarzeniem Wirtualna prezentacja Pytania na czacie Wirtualna dyskusja

Pytania przesłane przed wydarzeniem Wirtualna prezentacja Wirtualny spacer Pytania na czacie Wirtualna dyskusja pomiędzy prelegentami

Prezentacja przez zaproszonych gości Pytania na czacie Wirtualna dyskusja panelowa

Hybrydowe formy wydarzeń demonstracyjnych z elementami na żywo i wirtualnymi

			
Nagrany wcześniej film wideo	Interakcja na żywo w studiu	Moderowana wymiana wirtualna	
			
Wirtualna prezentacja	Połączenie na żywo z osobami w terenie i interakcja na żywo	Doświadczenia ekspertów	Wirtualna sesja pytań i odpowiedzi z uczestnikami
			
Nagrany wcześniej film wideo	Wywiad na żywo	Wirtualna sesja pytań i odpowiedzi z uczestnikami	Ankieta zwrotna
			
Oprowadzenie po gospodarstwie na żywo	Doświadczenia ekspertów	Moderowana wymiana wirtualna	
			
Oprowadzenie po gospodarstwie na żywo	Doświadczenia ekspertów	Dyskusja na temat przygotowanych wcześniej pytań	

PARTNERZY Z SIECI NEFERTITI

Ten projekt jest finansowany ze środków programu badawczo-innowacyjnego Unii Europejskiej Horyzont 2020 na podstawie umowy nr 772705.

WIĘCEJ NARZĘDZI:

trainingkit.farmdemo.eu